

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre a Guvernului

pentru aprobarea Programului multianual de modernizare și dezvoltare a infrastructurii vamale și pentru stabilirea criteriilor de clasificare a birourilor/punctelor vamale din punctele de trecere a frontierei cu țările non-UE

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

- Planul Național de Redresare și Reziliență

R2. Modernizarea sistemului vamal și implementarea vămii electronice

Obiectivul reformei este de a îmbunătăți capacitatea administrativă și operațională a Autorității Vamale Române și de a crea condiții favorabile pentru tranziția activității de vămuire către un mediu complet electronic și simplificarea formalităților vamale.

Principalele investiții se referă la:

- modernizarea/reabilitarea/dezvoltarea bazelor materiale ale birourilor/punctelor vamale și dotarea acestora cu echipamente specifice;
- spații de control amenajate pentru activitățile specifice birourilor/punctelor vamale;
- depozite pentru mărfurile/bunurile reținute în vederea confiscării

- Ordinul ministrului finanțelor nr. 4163/2024 pentru aprobarea Planului strategic instituțional al Ministerului Finanțelor și a instituțiilor subordonate 2025-2028

care prevede măsuri pentru *Consolidarea capacității AVR de a preveni, detecta și de a contribui la investigarea infracțiunilor transfrontaliere și creșterea gradului de securizare a frontierei externe a UE.*

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 76/2024 privind unele măsuri pentru consolidarea capacității instituționale a Autorității Vamale Române, reorganizarea activității acesteia, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, prin care s-a instituit Programul multianual

de modernizare și dezvoltare a infrastructurii vamale, program derulat în perioada 2025-2030, cu o valoare de maximum 1.000.000 mii lei, finanțat de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor.

2.2 Descrierea situației actuale

I. În temeiul prevederilor art. V alin. (1) precum și ale art. IX alin. (2) din Ordonanța de urgență nr. 76 din 21 iunie 2024 privind unele măsuri pentru consolidarea capacității instituționale a Autorității Vamale Române, reorganizarea activității acesteia, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Prezentul act normativ a fost elaborat la inițiativa Autorității Vamale Române - instituție cu personalitate juridică în subordinea Ministerului Finanțelor și finanțată de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Finanțelor.

Autoritatea Vamală Română, denumită în continuare Autoritatea, a fost înființată prin Legea nr. 268/2021 din 9 noiembrie 2021 și este organizată și funcționează în baza Hotărârii Guvernului nr. 237/2022 din 16 februarie 2022 privind organizarea și funcționarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea pct. 1 de la lit. c din cadrul anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 791/2009 privind condițiile pentru certificarea aeroporturilor civile internaționale sau deschise traficului aerian internațional.

II. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 76/2024 privind unele măsuri pentru consolidarea capacității instituționale a Autorității Vamale Române, reorganizarea activității acesteia, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, la art. V, s-a instituit Programul multianual de modernizare și dezvoltare a infrastructurii vamale, denumit în continuare P.M.M.D.I.V., program derulat în perioada 2025-2030, cu o valoare de maximum 1.000.000 mii lei, finanțat de la bugetul de stat, prin credite bugetare și de angajament prevăzute prin legea bugetului de stat, prin bugetul ordonatorului principal de credite, Ministerul Finanțelor.

Obiectivul P.M.M.D.I.V. este de modernizare și dezvoltare a infrastructurii specifice activității vamale, în principal pentru partea de construcții civile și instalații aferente, sisteme rutiere și piste de control vamal, depozite, hale de control, dotări cu echipamente specifice, aflate în administrarea Autorității pentru consolidarea capacității instituționale în combaterea fraudelor vamale, evaziunii fiscale, contrabandei, traficului de droguri și/sau de substanțe stupefiante.

III. Autoritatea Vamală Română realizează controlul la frontieră cu țările non-UE prin intermediul unui număr de 56 birouri/puncte vamale. Infrastructura pentru aceste birouri/puncte vamale, prezintă uzură avansată, ca urmare a neefectuării la timp a lucrărilor de intervenție necesare (reparații curente și modernizări ale imobilelor și a facilităților de control).

Birourile/punctele vamale se confruntă cu lipsa facilităților de control, respectiv a spațiilor de depozitare, halelor de control, dotări cu echipamente specifice. Spațiile în care personalul vamal își desfășoară activitatea prezintă grade diferite de uzură ale clădirilor, ale instalațiilor sanitare, electrice și de climatizare.

Fondurile asigurate pentru implementarea P.M.M.D.I.V. vor fi destinate finanțării documentațiilor tehnico-economice specifice, investițiilor publice, execuției lucrărilor și dotării cu echipamente specifice, care se aprobă potrivit prevederilor legale în vigoare.

IV. Având în vedere preambulul ordonanței de urgență nr. 76/2024 privind unele măsuri pentru consolidarea capacității instituționale a Autorității Vamale Române, reorganizarea activității acesteia, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative se impune crearea pârgurilor pentru punerea în aplicare a politicii de respingere a corupției și pentru gestionarea eficientă a riscurilor generate de comportamente lipsite de integritate a personalului vamal.

Pentru aplicarea acestor standarde și în vederea creșterii gradului de securizare a frontierei externe a UE și consolidării capacității de prevenire și combatere a criminalității transfrontaliere și a fraudelor vamale și fiscale, sunt esențiale clasificarea birourilor/punctelor vamale din punctele de trecere a frontierei cu țările non-UE în funcție de riscul vamal și/sau fiscal, **precum și dezvoltarea infrastructurii specifice activității vamale, în principal pentru partea de construcții civile și instalații aferente, sisteme rutiere și piste de control vamal, depozite, hale de control, dotări cu echipamente specifice.**

2.3 Schimbări preconizate

I. Luând în considerare obiectivele, funcțiile și atribuțiile, stabilite prin Legea nr. 268/2021 și H.G. nr. 237/2022, care definesc Autoritatea Vamală Română ca organ de specialitate al administrației publice centrale în domeniul vamal, aflat în subordinea Ministerului Finanțelor, s-a impus instituirea P.M.M.D.I.V. în vederea modernizării și dezvoltării infrastructurii specifice aflate în administrarea Autorității pentru consolidarea capacității instituționale în combaterea fraudelor vamale, evaziunii fiscale, contrabandei, traficului de droguri și/sau de substanțe stupefiante.

Prin aprobarea P.M.M.D.I.V. se vor realiza obiective de investiții la nivelul structurilor teritoriale ale Autorității, care funcționează în cadrul direcțiilor regionale vamale București, Brașov, Cluj, Craiova, Galați, Iași și Timișoara.

Valorile estimate care au fost introduse în P.M.M.D.I.V., au fost determinate de direcțiile regionale vamale, urmând a fi actualizate după efectuarea studiilor de fezabilitate și a documentațiilor de avizare a lucrărilor de intervenție, în conformitate cu Hotărârea nr. 907 din 29 noiembrie 2016, privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice.

Consolidarea capacității instituționale în combaterea fraudelor vamale, evaziunii fiscale, contrabandei, traficului de droguri și/sau de substanțe stupefiante., cât și creșterea eficienței și a eficacității structurilor autorității vamale:

Prin P.M.M.D.I.V. se implementează trei categorii de investiții:

- a) modernizarea/reabilitarea/dezvoltarea bazelor materiale ale birourilor/punctelor vamale și dotarea acestora cu echipamente specifice;
- b) spații de control amenajate pentru activitățile specifice birourilor/punctelor vamale;
- c) depozite pentru mărfurile/bunurile reținute în vederea confiscării.

Totodată, se împuternicește Autoritatea Vamală Română, în calitate de administrator al infrastructurii specifice vizate de P.M.M.D.I.V., să organizeze și să deruleze, în condițiile legii, procedurile de licitație publică pentru realizarea obiectivelor de investiții umărite în program.

Modernizarea, reabilitare, dezvoltarea bazelor material și dotările se vor realiza pentru 123 de obiective de investiții din Birouri Vamale, în valoare de 999.307 mii lei după cum urmează:

- lucrări de modernizare pentru 22 obiective de investiții
- lucrări de reabilitare pentru 31 obiective de investiții
- dezvoltare bazelor materiale pentru 22 obiective de investiții
- dotări pentru 48 obiective de investiții.

II. Promovarea prezentului proiect de act normativ are drept scop stabilirea criteriilor de clasificare a birourilor/punctelor vamale din punctele de trecere a frontierei cu țările non-UE grupate în funcție de categoriile de riscuri, potrivit prevederilor art. IX alin. (2) din Ordonanța de urgență nr. 76/2024.

Printre principalele direcții pe care autoritatea vamală le are în vedere în ceea ce privește redefinirea rolului pe care birourile vamale de frontieră le au și clasificarea acestora în structuri organizatorice cu risc vamal și/sau fiscal mic, moderat și ridicat se numără:

- combaterea riscurilor financiare la care sunt expuse operațiunile vamale (import/export/tranzit);
- gestionarea riscurilor nefinanciare identificate în cadrul activităților de control vamal, respectiv instituirea unei abordări comune la nivel național în ceea ce privește verificarea conformității produselor și asigurarea protecției cetățenilor din spațiul național și european;
- aplicarea uniformă a controalelor vamale în scopul împiedicării operatorilor economici să vizeze anumite birouri vamale cu un nivel scăzut de control;
- natura și volumul operațiunilor vamale derulate;
- managementul riscurilor operaționale identificate și care constituie o amenințare în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor strategice ale AVR.

Riscurile operaționale de la nivelul organizației pot impacta în mod negativ obiectivele strategice stabilite la nivel organizațional, numărul acestora crescând proporțional cu volumul și complexitatea operațiunilor de vămuire derulate.

Clasificarea birourilor vamale ținând cont și de riscurile operaționale are în vedere prioritățile strategice ale AVR, printre care și creșterea gradului de colectare a încasărilor la bugetul de stat, astfel încât, birourile vamale vor beneficia, în concordanță cu gradul fiscal de risc identificat, de instrumente și echipamente moderne și eficiente pentru realizarea controalelor vamale și eliminarea oricăror amenințări/riscuri operaționale care ar afecta performanța activităților derulate la nivelul birourilor vamale.

Criteriile de clasificare a birourilor/punctelor vamale de frontieră vor avea la bază cumularea riscurilor identificate, precum și evaluarea amenințărilor și vulnerabilităților în activitatea specifică desfășurată la frontieră într-un interval de timp.

2.4 Alte informații *)

I. Obiectivele de investiții incluse în P.M.M.D.I.V. nu sunt grevate de sarcini și nu fac obiectul unor cereri de restituire/retrocedare ori al unor litigii, au destinație specială, iar anexele la prezentul proiect nu conțin informații clasificate.

Prin acest proiect nu se aduce atingere asupra drepturilor reale deținute în prezent de Statul Român și Autoritatea Vamală Română, măsura fiind de natură de a consolida capacitatea instituțională în combaterea fraudelor vamale, evaziunii fiscale, contrabandei, traficului de droguri și/sau de substanțe stupefiante.

Necesitatea și oportunitatea promovării proiectului, realitatea și corectitudinea datelor prezentate aparțin inițiatorului.

Obiectivele de investiții sunt în administrarea Autorității Vamale Române, urmând ca acestea să primească număr de inventar MF după evaluarea acestora și emiterea hotărârii de Guvern.

II. Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

I. P.M.M.D.I.V., program derulat în perioada 2025-2030, cu o valoare de maximum 1.000.000 mii lei, finanțat de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor.

II. Urmare a clasificării pe categorii de risc vamal și/sau fiscal ridicat vor beneficia de dotări specifice.

Clasificarea acestora va contribui la securizarea frontierei externe a României, respectiv a Uniunii Europene și la combaterea eficientă a comerțului ilegal, asigurând totodată facilitarea activităților economice legitime.

Astfel, se urmărește diminuarea fenomenelor infracționale complexe (contrabanda, fraudă vamală și fiscală) care se manifestă la nivel global și care constituie o amenințare permanentă pentru mediul concurențial al pieței legale, interne și europene, de natură să afecteze substanțial bugetul de stat consolidat al României și implicit interesele financiare ale Uniunii Europene, dar și de faptul că aceste fenomene infracționale cauzează pierderi financiare importante, care se datorează sustragerii de la controlul vamal, neachitării taxelor vamale, a altor taxe datorate la import, inclusiv a taxei pe valoarea adăugată (TVA) și a accizelor.

Toate aceste măsuri conduc la o bună gestionare a riscurilor cu privire la conformitatea produselor care urmează a fi introduse pe teritoriul unional.

3.2 Impactul social

Dotarea birourilor/punctelelor vamale de frontieră cu risc vamal și/sau fiscal ridicat cu aparatură de scanare a mijloacelor de transport auto și utilizare a acestora în procesul de control, vor contribui la diminuarea semnificativă a timpilor de așteptare la trecerea frontierei de stat.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

În conformitate cu Directiva Strategică privind reforma Autorității Vamale din România, la „capitolul IV.2 - Dotare și Infrastructură” sunt menționate:

- asigurarea de sedii adecvate pentru activitatea vamală,
- dotarea cu echipamente de control nedistructiv,
- reoperaționalizarea la parametri nominali a Sistemului Integrat Vamal de Securizare a Frontierei (SIVSF),
- dotarea cu mijloace de transport a structurilor de control operativ.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Reducerea semnificativă a timpilor de așteptare în frontieră are un impact asupra mediului înconjurător prin diminuarea consumului de carburanți fosili, astfel reducându-se emisiile de noxe.

Prin modernizarea birourilor vamale prin implementarea P.M.M.D.I.V. se urmărește creșterea eficienței energetice a clădirilor birourilor vamale în vederea reducerii consumului de energie primară și a emisiilor de CO₂ și îmbunătățirea confortului, sănătății și siguranței personalului vamal. Prin intervențiile aduse la clădiri se urmărește o bună utilizare și funcționare a spațiilor în vederea realizării economiei de energie precum și creșterea standardului de funcționare a clădirilor.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri *)**

-	- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul 2025	Următorii 5 ani					Media pe 6 ani
1	2	3	4	5	6	7	8

4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:							
a) bugetul de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit							
b) bugete locale: (i) impozit pe profit							
c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări							
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)							
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:							
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii							
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii							
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii							
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)							
4.3. Impact financiar,							

plus/minus, din care:							
a) buget de stat							
b) bugete locale							
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare							
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare							
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare							
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect							
4.8. Alte informații	163.450	263.236	212.355	203.341	156.925	199.861	166.551

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

<p>5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ</p> <p>a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: Nu este cazul.</p> <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții: Nu este cazul.</p> <p>5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul.</p> <p>5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) Prezentul act normativ nu transpune legislație unională și nu creează cadrul pentru aplicarea unor prevederi de drept UE.</p> <p>5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Prezentul act normativ nu transpune directive UE.</p> <p>5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Prezentul act normativ nu transpune directive UE.</p> <p>5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Prezentul act normativ nu transpune Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</p> <p>5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate</p>
--

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul de act normativ necesită avizul Consiliului Legislativ.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul.

c) Consiliul Economic și Social

Nu este cazul.

d) Consiliul Concurenței

Nu este cazul.

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul.

6.6. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul a fost promovat cu asigurarea procedurii de transparență decizională potrivit Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare, prin publicarea pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

7.3. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8- a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

I. Prin obiectul său de reglementare, prezentul act normativ are impact asupra bugetului general consolidat.

Față de cele prezentate, a fost promovat prezentul proiect de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Programul multianual de modernizare și dezvoltare a infrastructurii vamale și pentru stabilirea criteriilor de clasificare a birourilor/punctelor vamale din punctele de trecere a frontierei cu țările non-UE, pe care îl supunem spre aprobare.

**MINISTRUL FINANTELOR,
Marcel - Ioan BOLOȘ**

AVIZĂM FAVORABIL

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL AFACERILOR INTERNE,
Marian-Cătălin PREDOIU**

**VICEPRIM-MINISTRU
Marian NEACȘU**

**MINISTRUL JUSTIȚIEI,
Alina GORGHIU**